

Bildande av naturreservatet Hjärtsjömåla i Karlshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § (1998:808) miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara **Hjärtsjömåla**.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Hjärtsjömåla
Kommun	Karlshamn
Socknar	Åryd
Lägesbeskrivning	Ca 14 km N om Hällaryd
Kartblad	3E9g Ljungsjömåla
Naturgeografisk region	SÖ Smålands skog- och sjörika slättområde
Kulturgeografisk region	Skogsbygden
Fastigheter	Preliminärt Hjärtsjömåla 1:27, Samfälligheterna S1 (grus-tag), S2 (vattningsplats), S3 (samfällt vatten med fiske i Östra och Västra Hjärtsjön), S4 (vägar).
Markägare	Naturvårdsverket Delägare i samfälligheter: Naturvårdsverket, enskilda och skogsbolag
Nyttjanderätter	Ledningsrätt för kraftledning
Areal	Totalt 197,5 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

- Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer bestående av en mosaik av barrnaturskogar av blåbärstyp med inslag av björk, asp, bergek och bok samt flera mindre kärr och tallmossar, mindre sjöar samt en mindre bokskog.
- Bevara biologisk mångfald bestående av bland annat skogsfågel, gamla innamurkna lövträd, skalbaggar och andra evertebrater, mossor, lavar och svampar.
- Bevara kulturmiljöer bestående av gårds- och torptomter med husgrunder, odlingsrösen och tjärdalar.

Beskrivning av området

Ett för länet ovanligt stort barrnaturskogsområde dominerat av tall och gran. Död ved förekommer i riklig mängd. I områdets södra del finns en liten bokskog och i de glesa tallbestånden märks ett inslag av lavbemängda krattekar. Terrängen är delvis grovblockig och området innehåller även ett mosaikartat inslag av små kärr och tallmossar med skvattram och tuvull. Insprängt i området finns anlagda mindre gran- och tallbestånd. Större delen av området har ett väl utvecklat risskikt av blåbär. Kolrester i marken tyder på att den nuvarande skogen kan ha uppkommit efter brand. Bland sällsyntare arter kan nämnas hålllav, dvärgbägarlav, kandelabersvamp och flagellkvastmossa samt vedskalbaggarna *Oxypoda bicolor*, *Cis glabratus* och *Leptura nigra*. Området hyser vidare en för Blekinge ovanligt stark population av tjäder, samt förekomst av järpe, pärluggla och sparvuggla. Viktiga resurser för tjädern i Hjärtsjömåla är den stora arealen barrskogar med stor andel tall, rikligt med bärris och tuvull. I en av tallmossarna växer rikligt med kallgräs. Östra och Västra Hjärtsjön hyser betydande bestånd av flotagräs, som är relativt ovanlig i länet. Hjärtsjöarna kalkas vart annat år inom ett pågående kalkprojekt för Årydsån/Hällarydåns avrinningsområde.

Invid vägen i områdets östra del finns grunden efter en gammal gård. I området finns också grunder efter torp, två tjärdalar, stenmurar, odlingsrösen och en stenbroad väg.

Skälen för beslutet

Hjärtsjömåla är ett barrnaturskogsområde som genom sin relativa storlek, mosaikartade struktur samt rika inslag av död ved har ett mycket stort bevarandevärde. Mängden gamla träd och död ved gör att området med stor sannolikhet hyser fler rödlistade arter än vad som är känt. Hjärtsjömåla är vidare ett av tjäderns starkaste fästen i Blekinge, vilket ger hela området och i synnerhet barrskogarna med ett väl utvecklat risskikt och dess våtmarker ett särskilt bevarandevärde. Sammantaget har området en stor betydelse för bevarandet av regionens biologiska mångfald.

Tre nyckelbiotoper ingår i reservatet. Merparten av det avgränsade området omfattas av Natura 2000.

Bildandet av naturreservatet Hjärtsjömåla bidrar till att uppfylla miljömålen: *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* samt *Levande sjöar och vattendrag*.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde inom reservatet.

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. uppföra ny byggnad, vindkraftverk, foderanläggning eller andra anläggningar.
2. anlägga väg, brygga, kaj, pir eller båthamn.
3. uppföra mast, antenn eller liknande anordning.
4. anlägga luft eller markledning.
5. bedriva täkt, borra, spränga, gräva, schakta, dränera, dika, utfylla, muddra eller tippa.
6. avverka skog eller bortföra torra träd eller stubbar.
7. lagra ved som ska flisas eller virke i reservatet under insekternas flygtid.
8. plantera eller så träd, buskar eller andra växter.
9. inplantera för området främmande växt- eller djurart.
10. utfodra vilda djur annat än i direkt samband med vildsvinsjakt och på Silvervägens vändplan.
11. jaga tjäder, orre och järpe.
12. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra handelsgödsel.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av och information om reservatet.
2. utförande och underhåll av vandringsleder och informationstavlor.
3. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt i reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. skada stenmurar, tjärdalar, husgrunder eller odlingsrösen.
2. otillbörligt störa djurlivet.
3. skada växande eller döda träd och buskar.
4. plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, annat än vad som rimligen behövs för artbestämning.
5. prospektera efter mineral
6. medföra lös hund annat än vid jakt.
7. rida eller cykla annat än på vägarna i området
8. använda motorbåt.
9. tälta eller ställa upp husvagn eller husbil.

10. göra upp eld annat än på anvisad eldplats, använda spritkök eller engångsgrillar.
11. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, snitslar, inskrift eller därmed jämförlig anordning.
12. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

13. nyttja området för tävling eller övning som kan verka störande på naturen eller på allmänhetens friluftsliv.
14. bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning eller installation av utrustning

Föreskrifterna under A skall inte utgöra hinder för

1. nyttjande av nyttjanderätter och servitut eller underhåll och reparationer av befintliga ledningsnät enligt gällande servitut och nyttjanderätter.
2. för jakträttsinnehavaren att sätta upp saltstenar för viltet och snitsla stigar till jakttorn.
3. fortsatt kalkning av Östra och Västra Hjärtsjön.

Föreskrifterna i A och C ska inte utgöra hinder för

1. reservatsförvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl a:

- föreskrifterna i lagen (1998:950) om kulturminnen m.m.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare för naturreservatet är Länsstyrelsen.

Ärendets beredning

Frågan om skydd för barrnaturskogen i Hjärtsjömåla började diskuteras redan 1988, i samband med ett samrådsmöte om skogsbruk och naturvård mellan länsstyrelsen och Domänverket. Samrådet utmynnade i att länsstyrelsen åtog sig att utreda Hjärtsjömålas naturvärden samt utarbeta ett förslag till avgränsning av ett framtida naturreservat. Under 1989 gjorde entomologen Rickard Baranowski, på uppdrag av länsstyrelsen, en översiktlig inventering av vedinsekter i området. Inventeringen visade att skogen var skyddsvärd.

I länets våtmarksinventering (VMI) 1991-92 identifierades ett myrkomplex i Hjärtsjömåla med topogena kärr av näst högsta värdeklass. I Skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering 1996 avgränsades två områden i Hjärtsjömåla. 1998 föreslog länsstyrelsen området till Natura 2000 enligt habitatdirektivet. Samma år föreslog regeringen området till Natura 2000 och 2005 fastställdes Hjärtsjömåla som ett område av "gemenskapsin-

tresse”. 2006 beslutade regeringen att Hjärtsjömåla dessutom skulle ingå i Natura 2000 enligt fågeldirektivet. Den dåvarande markägaren AssiDomän genomförde en egen nyckelbiotopsinventering och avgränsade en mindre nyckelbiotop inom området. I samband med den riksomfattande SNUS-inventeringen (inventering av naturvärden i statligt ägda skogar) 2003 avgränsade Skogsvårdsstyrelsen ytterligare två nyckelbiotoper i det aktuella området. Inventeringen ledde till att Hjärtsjömåla pekades ut som ett av de områden i länet som borde skyddas. Naturvårdsverket köpte 2005 området från Sveaskogs förvaltnings AB (tillträdesdag 2005-12-20). Det blivande naturreservatets gränser har stakats ut av lantmäteriet under hösten 2009. Den slutgiltiga avgränsningen omfattar även 2 ha arronderingsmark i öster som kommer att inköpas från angränsande fastighet.

Länsstyrelsen har under sommaren och hösten 2009 utarbetat ett förslag till beslut och skötselplan för området, som sänts på remiss till berörda myndigheter och förelagts sakägare för yttrande. Yttrande har inkommit från Karlshamns kommun, Blekinge Museum, Vägverket, Försvarmakten (2 yttranden), KREAB, Sveaskog, jakträttsinnehavaren samt ägaren till angränsande fastighet i öster. Remissinstanserna har inte haft något inget att erinra mot förslaget. Karlshamns Kommun anser att föreslagen naturreservatsbildning med föreskrifter och framtagna skötselplan av Hjärtsjömåla överensstämmer väl med Karlshamns kommuns intentioner för aktuellt område. KREAB förutsätter att området längs deras luftledning får beträdas i erforderlig omfattning för normalt drift- och underhållsarbete. Ovan nämnda markägare har bl a tagit upp eventuella risker med skadeinsekter i samband med åtgärder i trädskiktet inom reservatet. Jakträttsinnehavaren nämner i sitt yttrande önskemål om skyltning av gårds- och torpmiljöer, att åtgärder i reservatet inte utförs på tid då det stör jakten (oktober-november), reducering av jaktarendet på grund av reservatets störning på jakten samt rena jaktfrågor som ska regleras med jakträttsavtal.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dock omedelbart, även om det överklagas.

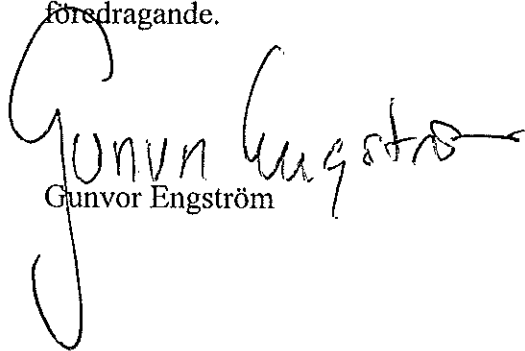
Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Gunvor Engström.

I ärendet har även deltagit länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Nils-Gustaf Nydolf, naturvårdsintendent Åke Widgren samt biolog Lars-Göran Olsén, den sistnämnde som föredragande.

Gunvor Engström

Lars-Göran Olsén

Kungöres i länets författningssamling och ortstidning.

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan med bilagor
3. Hur man överklagar

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

SÄNDLISTA

BESLUT

2010-06-21

1 (1)

Dnr 511-3567-01

Objektnr. 10-02-096

Sändlista:

Sigurd Persson, Knutsgatan 36, 288 33 Vinslöv
Marth Bengtsson, Nymögatan 21, 295 31 Bromölla
Per Erik Håkansson, Norra Hokavägen 24, 374 92 Asarum
Ann-Kristina Håkansson, Norra Hokavägen 24, 374 92 Asarum
Jonas Weidlitz, Knipevägen 2, 372 73 Ronneby
Pelle Weidlitz, c/o Weidlitz / Harju, Sandsjön Kringelkärr 66, 512 91 Sexdrega
Ess-Enn Skog AB, Storg. 8, 352 31 Växjö

Sveaskog, Torsgatan 4, 105 22 Stockholm
Karlshamns kommun, 3 ex
Försvarsmakten HKV, 107 85 Stockholm
Lantmäteriet, Box 524, 371 23 Karlskrona
Vägverket, Box 513, 371 23 Karlskrona
Skogsstyrelsen, Ställverksvägen 5, Box 241, 372 21 Ronneby
Blekinge museum
Lantmäteriverket, Totalförsvarsenheten, 801 82 Gävle (Märk med Lantmäteriverkets
Dnr 601-2010 / 1008)
Karlshamns Naturskyddsförening, c/o Lena Nilsson, Mejerivägen 110, 374 91 Asarum
Blekinge Naturskyddsförening, c/o Sam Skällberg, Branthallavägen 119, 295 91 Bromölla

Blekinge Läns Tidning
Sydöstran
Radio Blekinge

Kopia till:

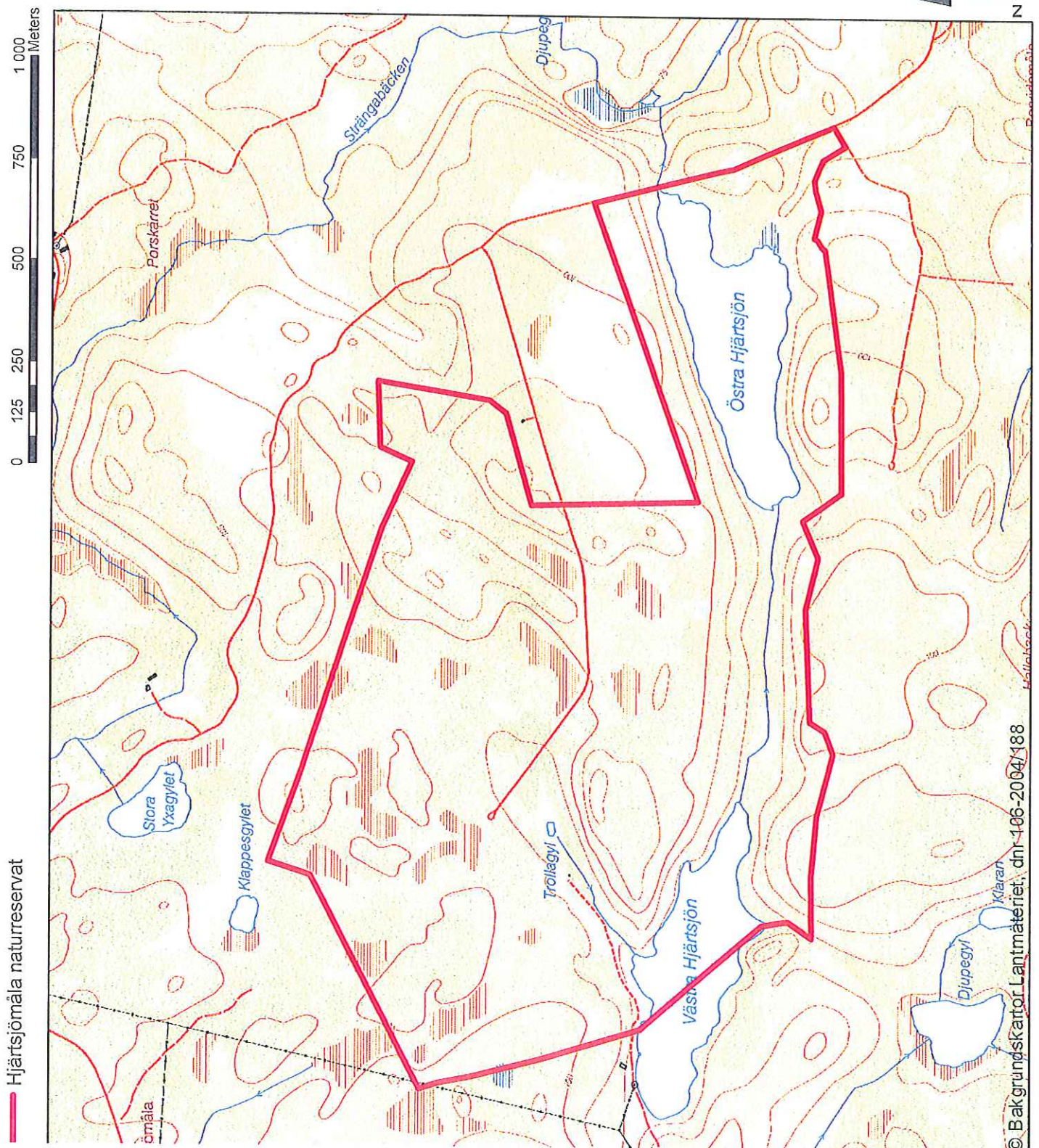
Berörda handläggare på länsstyrelsen, 20 ex
Centraldiariet
Akten

Naturreservatet Hjärtsjömåla

Reservatskarta

Bilaga 1

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriet 2010-05-10.

Bilaga 2

Topographic map of the Bökemåla naturreservat area in Sweden. The map shows the terrain with contour lines, water bodies (lakes and rivers), and infrastructure (roads and railways). The Bökemåla naturreservat is highlighted with a red outline. The map includes a scale bar from 0 to 2000 meters and a north arrow. Key features include the Ålån river, the Bökemåla naturreservat, and various lakes and ponds. The map is oriented with North at the top.

